

**МИНИСТЕРСТВО ОБРАЗОВАНИЯ РЕСПУБЛИКИ БЕЛАРУСЬ
БЕЛОРУССКИЙ ГОСУДАРСТВЕННЫЙ УНИВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ФИЛОСОФИИ И СОЦИАЛЬНЫХ НАУК
Кафедра психологии**

КЕВРА
Диана Леонидовна

**ВЗАИМОСВЯЗЬ ЭМОЦИОНАЛЬНОГО ВЫГОРАНИЯ И
ЦЕННОСТНЫХ ОРИЕНТАЦИЙ У МЕДИЦИНСКОГО ПЕРСОНАЛА
СРЕДНЕГО ЗВЕНА**

Реферат дипломной работы

Научный руководитель:
кандидат психологических наук,
доцент Метлицкий И.Е.

Минск, 2017

РЕФЕРАТ ДИПЛОМНОЙ РАБОТЫ

Объем дипломной работы составляет 55 страниц и включает 1 приложение и 41 использованный источник.

КЛЮЧЕВЫЕ СЛОВА: ЭМОЦИОНАЛЬНОЕ ВЫГОРАНИЕ, ЦЕННОСТНЫЕ ОРИЕНТАЦИИ, МЕДИЦИНСКИЙ ПЕРСОНАЛ СРЕДНЕГО ЗВЕНА, ТЕРМИНАЛЬНЫЕ ЦЕННОСТИ, МЕДИЦИНСКАЯ СРЕДА.

Объект исследования – эмоциональное выгорание у медицинского персонала среднего звена. Предмет исследования – взаимосвязь эмоционального выгорания и ценностных ориентаций у медицинского персонала среднего звена. Цель исследования – выявить взаимосвязь эмоционального выгорания и ценностных ориентаций у медицинского персонала среднего звена. Теоретическим и методологическим основанием данного исследования является концепция выгорания В.В. Бойко, согласно которой эмоциональное выгорание представляет собой выработанный личностью механизм психологической защиты в форме полного или частичного исключения эмоций в ответ на избранные психотравмирующие воздействия и включает в себя три фазы (напряжение, резистенция, истощение) с характерными для каждой из них особыми симптомами. В процессе исследования нами были использованы следующие методики: методика диагностики уровня выгорания В.В. Бойко; опросник терминальных ценностей И.Г. Сенина.

Результаты исследования показали наличие положительной корреляции между эмоциональным выгоранием и терминальными ценностями «высокое материальное положение», «сохранение индивидуальности» и «собственный престиж», реализуемые преимущественно в «профессиональной» жизненной сфере, а также в сфере «обучения и образования». Была выявлена отрицательная корреляция между выгоранием и такими ценностями как «активные социальные контакты», «духовное удовлетворение» и «креативность», реализуемые в сфере «увлечения». Впервые был осуществлен анализ феномена эмоционального выгорания у медицинского персонала среднего звена по критерию «место работы»: больница или поликлиника. Установлено, что для медицинских сестер, работающих в больничной среде, характерна более высокая степень эмоционального выгорания.

Результаты данного исследования можно использовать при разработке психопрофилактических и психокоррекционных программ, направленных на минимизацию эмоционального выгорания через рефлексивное осмысление ценностной-смысловой сферы. Кроме этого, результаты исследования могут быть использованы при проведении профотбора.

РЭФЕРАТ ДЫПЛОМНОЙ РАБОТЫ

Аб'ём дыпломнай работы складае 55 старонак і ўключае 1 прыкладанне і 41 выкарыстаную крыніцу.

КЛЮЧАВЫЯ СЛОВЫ: ЭМАЦЫЙНАЕ ВЫГАРАННЕ, КАШТОЎНАСНЫЯ АРЫЕНТАЦЫІ, МЕДЫЦЫНСКІ ПЕРСАНАЛ СЯРЭДНЯГА ЗВЯНА, ТЭРМІНАЛЬНЫЯ КАШТОЎНАСЦІ, МЕДЫЦЫНСКАЕ АСЯРОДДЗЕ.

Аб'ект даследавання – эмацыйнае выгаранне ў медыцынскага персанала сярэдняга звяна. Прадмет даследавання – узаемасувязь эмацыйнага выгарання і каштоўнасных арыентацый у медыцынскага персанала сярэдняга звяна. Мэта даследавання – выявіць узаемасувязь эмацыйнага выгарання і каштоўнасных арыентацый у медыцынскага персанала сярэдняга звяна. Тэарэтычнай і метадалагічнай асновай дадзенага даследавання з'яўляецца канцэпцыя выгарання В.В. Бойка, згодна з якой эмацыянальнае выгаранне ўяўляе сабой выпрацаваны асобай механізм псіхалагічнай абароны ў форме поўнага або частковага выключэння эмоцый у адказ на выбраныя психатраўміруючыя ўздзеянні і ўключае ў сябе тры фазы (напружанне, рэзістэнцыя, знясіленне) з характэрнымі для кожнай з іх адмысловымі сімптомамі. У працэсе даследавання намі былі выкарыстаны наступныя метадыкі: метадыка дыягностыкі ўзроўню прафесійнага выгарання В.В. Бойка; апытальнік тэрмінальных каштоўнасцей І.Г. Сеніна.

Вынікі даследавання паказалі наяўнасць станоўчай карэляцыі паміж эмацыйным выгараннем і тэрмінальнымі каштоўнасцямі «высокае матэрыяльнае становішча», «захаваўне індывідуальнасці» і «уласны прэстыж», што рэалізуюцца пераважна ў «прафесійнай» жыццёвай сферы, а таксама ў сферы «навучання і адукацыі». Была выяўлена адмоўная карэляцыя паміж выгараннем і такімі каштоўнасцямі як «актыўныя сацыяльныя кантакты», «духоўнае задавальненне» і «крэатыўнасць», што рэалізуюцца ў сферы «захапленні». Упершыню быў праведзены аналіз феномена эмацыйнага выгарання ў медыцынскага персанала сярэдняга звяна па крытэрыю «месца працы»: бальніца або паліклініка. Устаноўлена, што медыцынскія сёстры, якія працуюць у бальнічных умовах, маюць больш высокую ступень эмацыйнага выгарання.

Вынікі дадзенага даследавання можна выкарыстоўваць пры распрацоўцы псіхапрафілактычных і псіхакарэкцыйных праграм, накіраваных на мінімізацыю эмацыйнага выгарання ў медыцынскага персаналу сярэдняга звяна праз рэфлексійнае асэнсаванне іх каштоўнасна-сэнсавай сферы. Акрамя гэтага, вынікі даследавання могуць быць выкарыстаны пры правядзенні прафадбору.

GRADUATE THESIS SUMMARY

This thesis consists of 55 pages and includes 1 Appendix and 41 sources.

KEYWORDS: EMOTIONAL BURNOUT, VALUES, MID-LEVEL MEDICAL WORKERS, TERMINAL VALUES, MEDICAL ENVIRONMENT.

The object of research is mid-level medical workers' emotional burnout. The subject of research is the correlation between mid-level medical workers' emotional burnout and values. The aim of research is to find out the correlation between mid-level medical workers' emotional burnout and values. Theoretically and methodologically this research is based on the concept of burnout by V.V. Boyko, according to which emotional burnout is a mechanism of psychological defense developed by the individual in the form of a complete or partial exclusion of emotions in response to selected psychotraumatic effects and burnout includes three phases (tension, resistance, exhaustion) which of them has special symptoms. Methods used in the research: diagnostic method of burnout level by V.V. Boyko; questionnaire of terminal values by I.G. Senin.

The results of the research indicated a positive correlation between emotional burnout and terminal values of "high financial status," "preservation of identity" and "own prestige", which is realized in the "professional" sphere of life, as well in "training and education". A negative correlation between burnout and such values as "active social contacts", "spiritual satisfaction" and "creativity" was studied, which is realized through in the "hobbies" sphere of life. An analysis of the mid-level medical workers' emotional burnout was carried out through according to the criterion of "place of work": a hospital or a clinic. It was found out that nurses, who work in the conditions of hospital have a higher degree of burnout.

The results of this study can be used in the development of psychoprophylactic and psychocorrectional programs aimed at minimizing mid-level medical workers' emotional burnout with the help of a reflexive understanding of the value-semantic sphere. Besides, the results can be used during professional selection.